

UNIVERSITATEA
DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„VICTOR BABEȘ” DIN TIMIȘOARA

MEMORIU ȘTIINȚIFIC

Student-doctorand:	ALEXA IULIA
Titlul tezei de doctorat:	Behavioral Factors Influencing Oral Health and Quality of Life in Diabetic Patients in Romania
Conducător de doctorat:	Prof. Univ. Habil. Dr. Jumanca Daniela-Elisabeta

1. MOTIVAREA CERCETĂRII

Tema tezei de doctorat abordează relația complexă dintre diabetul zaharat, sănătatea orală și calitatea vieții, integrând dimensiunea clinică parodontală cu factorii comportamentali, socioeconomi și de acces la serviciile stomatologice. Alegerea acestei teme a pornit atât din observația clinică a frecvenței crescute a problemelor parodontale la pacienții cu diabet, cât și din necesitatea unei evaluări mai ample a modului în care boala sistemică, comorbiditățile, comportamentele de sănătate orală și utilizarea serviciilor stomatologice se asociază cu rezultatele clinice și cu impactul perceput asupra vieții cotidiene.

Actualitatea cercetării este susținută de creșterea poverii bolilor cronice netransmisibile și de relevanța clinică a relației bidirecționale dintre diabet și boala parodontală. În același timp, în România există încă date limitate care să analizeze integrat statusul parodontal, multimorbiditatea, comportamentele de sănătate orală, accesul la îngrijiri și calitatea vieții asociată sănătății orale. Prin urmare, cercetarea doctorală urmărește o perspectivă interdisciplinară și centrată pe pacient, cu utilitate pentru medicina dentară, diabetologie, prevenție și sănătate publică.

Obiectivul general al cercetării a fost investigarea factorilor clinici, comportamentali și contextuali care influențează sănătatea orală și calitatea vieții asociată sănătății orale la pacienții cu diabet din România. Obiectivele specifice au inclus: caracterizarea diferențelor de status parodontal dintre persoane cu și fără diabet; analiza axei diabet-parodontită în contextul comorbidităților și multimorbidității; identificarea factorilor predispozanți, facilitatori și legați de nevoia clinică, utilizând Modelul Comportamental Andersen; evaluarea calității vieții prin instrumentul OHIP-14; precum și formularea unor implicații practice pentru prevenție, educație, acces la servicii și colaborare medico-dentară.

2. LISTA LUCRĂRILOR CARE FAC PARTE INTEGRANTĂ DIN TEZA DE DOCTORAT

1. Alexa I, Dumitrescu R, Alexa VT, Popescu S, Bolchis V, Floare L, Balean O, Galuscan A, Jumanca D. Cross-Sectional Comparative Assessment of Periodontal Status in Diabetic and Non-Diabetic Individuals Within a Romanian Cohort. *Journal of Clinical Medicine*. 2025;14:8199. doi:10.3390/jcm14228199.
2. Alexa I, Balean O, Alexa VT, Bolchis V, Dumitrescu R, Popescu S, Jumanca D. Diabetes and Periodontitis: A Bidirectional Interplay in the Context of Multimorbidity. *Romanian Journal of Oral Rehabilitation*. 2025;17(2). doi:10.62610/RJOR.2025.2.17.88.
3. Alexa I, Dumitrescu R, Chioran D, Balean O, Bolchis V, Sava-Rosianu R, Popescu S, Galuscan A, Jumanca D. Determinants of Oral Health Outcomes and Quality of Life in Diabetic Patients from Western Romania: A Behavioral Model Approach. *Dentistry Journal*. 2025;13:247. doi:10.3390/dj13060247.

3. DATE PRIVIND EVOLUȚIA CERCETĂRII. CONGRESE ȘI CONFERINȚE LA CARE AU FOST PREZENTATE DATE DIN TEZA DE DOCTORAT

Cercetarea doctorală s-a dezvoltat progresiv, de la fundamentarea teoretică a relației dintre diabet și sănătatea orală către trei studii originale complementare, realizate în contexte clinice din Timișoara și vestul României. Studiile au avut caracter observațional și transversal, au fost desfășurate cu aprobarea structurilor de etică și cu consimțământul informat al participanților și au combinat examinarea clinică parodontală cu date medicale, comportamentale și socioeconomice.

Primul studiu a evaluat diferențele de profil parodontal între persoane cu diabet și persoane fără diabet, într-un lot de 345 de participanți, dintre care 152 cu diabet și 193 fără diabet. Au fost analizate principalele variabile parodontale, inclusiv adâncimea de sondare, nivelul de atașament clinic, indicele de placă și sângerarea la sondare. Rezultatele au evidențiat un profil parodontal mai sever în grupul pacienților cu diabet și au susținut relevanța integrării statusului metabolic în evaluarea riscului parodontal.

Al doilea studiu a extins analiza către multimorbiditate și a inclus 251 de pacienți cu parodontită, grupați în funcție de statusul sistemic. Rezultatele au evidențiat agravarea anumitor parametri parodontali, în special a adâncimii pungilor parodontale și a indicelui de placă, în prezența diabetului și/sau a poverii de comorbiditate. Acest studiu a susținut necesitatea evaluării pacientului dintr-o perspectivă sistemică, nu doar prin raportare la diabet ca variabilă izolată.

Al treilea studiu a analizat 79 de pacienți cu diabet și a utilizat Modelul Comportamental Andersen pentru organizarea factorilor predispozanți, facilitatori și legați de nevoia clinică. Calitatea vieții asociată sănătății orale a fost evaluată prin OHIP-14. Analizele au evidențiat rolul nivelului de conștientizare privind relația diabet-sănătate orală, al venitului și al barierelor de acces în explicarea unor rezultate orale și a utilizării serviciilor stomatologice, susținând o abordare integrată, preventivă și centrată pe pacient.

Congrese și conferințe: Până la data întocmirii prezentului memoriu, nu se declară prezentări ale datelor din teza de doctorat în cadrul unor congrese sau conferințe.

4. APRECIEREA CONDUCĂTORULUI DE DOCTORAT PRIVIND DATELE ȘTIINȚIFICE DIN TEZA COORDONATĂ

Analiza factorilor comportamentali care influențează sănătatea orală și calitatea vieții pacienților cu diabet zaharat reprezintă o componentă relevantă și de actualitate a tezei de doctorat. Această secțiune evidențiază în mod adecvat relația complexă dintre comportamentele individuale legate de sănătate, statusul sănătății orale și percepția pacienților asupra calității vieții. O atenție deosebită este acordată importanței practicilor de igienă orală, obiceiurilor alimentare, controalelor stomatologice periodice și respectării măsurilor preventive.

Tema este abordată dintr-o perspectivă interdisciplinară, subliniind necesitatea unui management complex al pacienților cu diabet zaharat, care să integreze atât aspectele legate de starea generală de sănătate, cât și cele referitoare la sănătatea orală. Aspectele prezentate în această secțiune pot contribui la o mai bună înțelegere a factorilor comportamentali modificabili și pot susține dezvoltarea unor strategii preventive și educaționale adaptate, în vederea îmbunătățirii sănătății orale și a calității generale a vieții acestei categorii de pacienți.

Conducător de doctorat,

Prof. Univ. Habil. Dr. Jumanca Daniela-
Elisabeta

Semnătură:

Student-doctorand,

Alexa Iulia

Semnătură:

Timișoara, 2026